

EUROPÆISK KULTURHOVEDSTAD
AARHUS 2017

VORES VARIGE SPOR:
EN NY BEGYNDELSE

AAARHUS
—2017—

EUROPÆISK
KULTURHOVEDSTAD

DATO
Marts 2017

REDIGERING
Rina Valeur Simonsen,
Strategi- og administrationschef

DESIGN
Hele Vejen

PRINT
Stibo Printing Solutions

ISBN
978-87-999627-1-6

Indledning

Vores år som Europæisk Kulturhovedstad vil efterlade en række varige spor. Ved at bygge på vores kerneværdier; bæredygtighed, mangfoldighed og demokrati, vil det skabe positiv forandring for vores by og region i de kommende år. Øget international synlighed vil tiltrække mange nye besøgende og dermed øget vækst for vores virksomheder og de kreative erhverv. Men først og fremmest vil vores år som Europæisk Kulturhovedstad efterlade os med en ny bevidsthed. I 2018 vil vi kunne se tilbage og sige, at vi virkelig kan skabe noget ekstraordinært, når vi gør det sammen. Denne fælles oplevelse er afgørende for de varige spor, som Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 efterlader Aarhus, regionen og hele Danmark med.

Aarhus 2017 fokuserer på kulturelt indhold, og de varige spor vil primært bestå af kapacitetsopbygning samt kulturel, social og økonomisk udvikling, idet vi:

- Frigør det kreative potentiale og understøtter den kulturelle udvikling
- Adresserer alvorlige samfundsmæssige, miljømæssige, etiske og politiske udfordringer
- Fremmer den langsigtede socioøkonomiske udvikling af Aarhus og regionen
- Styrker den internationale profil og positionering af Aarhus, regionen og Danmark
- Udvikler nye former for turisme
- Skaber sammenhæng på tværs af institutioner, sektorer, fagligheder og geografi
- Styrker borgernes deltagelse i kulturlivet

FOTO: BO AMSTRUP

Resumé

Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 vil ændre vores måde at tænke på. 2018 er en ny begyndelse. Budskabet fra vores interessenter er klart: Aarhus 2017 har været en katalysator, og sammen har vi nået et nyt niveau, der skal fastholdes og bruges som udgangspunkt for den videre udvikling ved at anvende kulturen som en driver for udvikling.

De vigtigste varige spor efter Aarhus 2017 er inddelt i 4 kategorier:

Politiske/organisatoriske spor

- Øget politisk samarbejde, et bredere kulturbegreb og nye politikker
- Kompetenceudvikling af medarbejdere på tværs af regionen
- Styrket internationalt engagement
- God ledelse og forretningsplanlægning samt ansvarlig økonomistyring
- Systematisk dokumentation og nye evalueringsmetoder

Programspor

- Kompetenceudvikling i projekter og institutioner
- Permanente kunstinstallationer og fortsættelse af projekter
- Øget samarbejde og nye partnerskaber på regionalt, nationalt og internationalt niveau
- Afprøvning af nye forretningsmodeller
- Positive sociale effekter via borgerengagement
- Strategisk tilgang til større kulturbegivenheder
- Varige spor i erindringen

Kommunikationsspor

- Styrket international synlighed og profilering af Aarhus og regionen
- Bredt socialt engagement i kulturevents, bl.a. gennem frivilligprogrammet
- Nye publikummer til kulturbegivenheder
- Kulturturismestrategi og nye turismeværktøjer
- Nye kommunikationsnetværk og partnerskaber

Partnerskabsspor

- Nye fundraising-modeller
- Øget samarbejde mellem kultur- og erhvervsliv
- Positiv indstilling overfor sponsorater til større kulturbegivenheder i fremtiden
- International finansiering af kulturprojekter
- Fortsat finansiering af projekter

Aarhus 2017's tilgang Lad os gentænke

Europæisk Kulturhovedstad er en katalysator for kunst og kultur i bredeste forstand til at opnå langsigtede effekter, som det f.eks. er set med Glasgow i 1990, Lille i 2004, Liverpool i 2008 og Marseille i 2013. Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 placerer Aarhus, regionen og nationen i hjertet af Europa, og skaber unikke muligheder for at tiltrække turister og investorer, og ikke mindst etablere nye relationer. Aarhus 2017 giver borgerne en følelse af stolthed og tilknytning, når Aarhus og regionen etablerer sig på Europakortet og skærper sin synlighed og profil.

Aarhus 2017 er skabt på baggrund af en omfattende demokratisk proces, der viste et behov for at finde nye løsninger på fælles udfordringer ved at gentænke måden vi gør tingene på. Sammen med vores interessenter har vi skabt et program, der er intelligent, inviterende, dynamisk og eksperimenterende, og som udfordrer os til at komme ud af vores komfortzone. Vi bruger kunst og kultur til at gentænke måden vi gør tingene på og leverer banebrydende kulturoplevelser i 2017.

"Kultur sætter fokus på ligheder og forskelle, kultur kan forene og provokere os og bliver på den måde en katalysator for forandring og udvikling. Aarhus 2017 er skabt ved hjælp af samarbejde og engagement, og der vil være enormt meget at bygge videre på i de kommende år"

Mette Bock, kulturminister

Bæredygtighed og planlægning af de varige spor har været indlejret fra begyndelsen i ansøgningens 6 strategiske mål, vores strategiske forretningsplan og i vores KPI'er. Dette dokument er udarbejdet gennem en inkluderende proces med input fra mere end 100 kerneinteressenter på tværs af aktivitetsområder og på alle niveauer. Vi har analyseret andre europæiske kulturhovedstæder med henblik på at skabe de bedst mulige betingelser for at sikre langvarige, positive effekter af Aarhus 2017 (se bilag I). Gennem rettidig og grundig planlægning kan vi videreføre de værdifulde erfaringer fra Aarhus 2017 i årene efter 2018. Læringen vil fortsætte i de offentlige myndigheder, hos projektejere, partnere og borgere som er en del af projektet og forhåbentlig være en inspiration for fremtidige europæiske kulturhovedstæder og andre store kulturbegivenheder.

Vi fået et klart budskab fra vores interessenter: Vi har nået et nyt niveau, og vi må fastholde momentum og bruge Aarhus 2017 som udgangspunkt for yderligere udvikling. Vi skal fortsat bruge kultur som driver for udvikling, og sætte nye og ambitiøse mål, vi kan nå i fællesskab. Aarhus 2017 har været en katalysator og en ny begyndelse – arbejdet begynder for alvor i 2018!

FOTO: CATHY CARVER

Politiske og organisatoriske spor

Primære varige spor

- Øget politisk samarbejde, et bredere kulturbegreb og nye politikker
- Kompetenceudvikling af medarbejdere på tværs af regionen
- Styrket internationalt engagement
- God ledelse og forretningsplanlægning samt ansvarlig økonomistyring
- Systematisk dokumentation og nye evalueringsmetoder

Øget politisk samarbejde, et bredere kulturbegreb og nye politikker

Aarhus 2017 har styrket det politiske samarbejde ved at igangsætte og facilitere partnerskaber på både lokalt, regionalt, nationalt og internationalt niveau. Dermed er kulturen rykket fra periferien til kernen af de politiske diskussioner om samfundsudvikling, og kulturen er blevet stimuleret med løbende investeringer. Aarhus 2017 har indgået partnerskaber på tværs af turisme, uddannelse, erhvervsliv, politik og medier på alle niveauer. Vi har arbejdet strategisk med vores interesser for at skabe en ny fælles forståelse, der styrker samarbejdet på tværs af institutioner, sektorer, discipliner og geografi, hvilket vil påvirke kulturpolitikudviklingen på lang sigt.

Et af de vigtigste politiske og organisatoriske varige spor efter Aarhus 2017 er samarbejdet mellem kommunerne i Region Midtjylland. Kommunerne og regionen har været involveret i projektet på både politisk og administrativt niveau siden 2008. Det langvarige og positive samarbejde om kultur har styrket båndene mellem kommunerne ud over de eksisterende kulturaftaler og ud over kultursektoren. Samarbejdet har haft afsmittende virkning på andre politikområder som f.eks. byplanlægning, turisme og erhvervsliv. Det positive samarbejde mellem kommuner med forskellig politisk og demografisk sammensætning har skabt fælles viden og værdi for borgerne.

"Kommunernes deltagelse på tværs af Region Midtjylland er nødvendig for at sikre de langsigtede effekter af Aarhus 2017, og vi må fastholde ambitionsniveauet og investere i yderligere udvikling"
Bent Hansen, regionsrådsformand, Region Midtjylland

Internt i de pågældende kommunale forvaltninger er samarbejdet også blevet udbygget på tværs af fagområder og afdelinger, for eksempel gennem arbejdet med at klargøre byerne til store events.

Aarhus 2017 har udvidet kulturbegrebet ved at bruge kultur som driver for læring og som katalysator til at øge borgernes engagement og livskvalitet, handel, turisme, tiltrækningskraft og vækst. Ved at fremme samarbejdet på tværs af institutioner, sektorer og professioner har Aarhus 2017 benyttet kultur som brobygger og etableret nye partnerskaber og netværk, hvilket har skabt et nyt mindset og ny terminologi på kulturområdet. Borgerne har fået nye erfaringer og oplevelser og er blevet i stand til at tage del i fortællingen om, hvordan kultur kan skabe rammerne om "det gode liv".

“Aarhus 2017 tiltrækker positiv opmærksomhed til hele regionen, når vi inviterer Danmark og resten af verden til spektakulære oplevelser. Jeg er helt overbevist om, at 2017 vil sikre bæredygtig udvikling og tiltrække nye borgere og medarbejdere”

Jacob Bundsgaard, borgmester i Aarhus og formand for Aarhus 2017-bestyrelsen

Ved at ændre måden vi forholder os til kunst og kultur på, har Aarhus 2017 medvirket til politisk udvikling. Vi bidrager med ny viden til eksisterende og kommende politikker, og dermed baner vejen for politisk forandring. Vi har sat kultur på den politiske dagsorden som driver for vækst og velfærd og har samarbejdet med kulturinstitutioner, virksomheder og uddannelser om at skabe nye forretningsmodeller og tænkemåder. Aarhus 2017 er kernen i Aarhus' nye kulturpolitik.

“Det har været meget vigtigt for os at integrere Aarhus 2017 i Aarhus' nye kulturpolitik. Vi ønsker at sikre, at vi bygger videre på det, der er opnået i udviklingen og gennemførelsen af Europæisk Kulturhovedstadsprojektet og skabe varige spor til glæde for borgerne”

Rabih Azad-Ahmad, kulturetatsrådsformand i Aarhus og medlem af Aarhus 2017-bestyrelsen

Ligeledes spiller vi en afgørende rolle i regionale udviklingsstrategier. På europæisk niveau har kultur fået en fremtrædende rolle i EU's udenrigspolitik, som et middel til at skabe jobs, social sammenhængskraft og sikkerhed.

“Kultur må nødvendigvis være en del af vores udenrigspolitik. Kultur er et effektivt værktøj til at bygge bro mellem folk, især de unge, og øge den gensidige forståelse. Den kan også være en drivkraft for økonomisk og social udvikling. Idet vi står over for fælles udfordringer, kan kultur hjælpe os alle i både Europa, Afrika, Mellemøsten og Asien til at stå sammen og bekæmpe radikaliserings og skabe en alliance mellem civilisationer mod dem, der forsøger at splitte os. Derfor skal kulturdiplo-mati være et centralt element i vores relation til verden i dag”

Federica Mogherini, EU's udenrigsrepræsentant

Kompetenceudvikling af medarbejdere på tværs af regionen

Aarhus 2017 handler i høj grad om læring og udvikling af kompetencer ved hjælp af nye tilgange og inddragelse af nye partnere og netværk. Kulturhovedstadsprojektet har udviklet kompetencer og relationer, der vil være uvurderlige i de kommende år.

“Netværksmodellen” med udlånte medarbejdere fra de involverede offentlige myndigheder forankrer projektet hos strategiske partnere, opbygger kompetencer blandt deres medarbejdere og sikrer vidensdeling og bæredygtighed efter 2017.

“Netværksmodellen er ikke helt nem at administrere, men der er så mange positive erfaringer med udlånte medarbejdere, der bruger deres evner og udvikler nye kompetencer til fordel for Fonden Aarhus 2017, sig selv og den offentlige myndighed, de er udlånt fra”

Ib Christensen, chef for Kulturforvaltningen i Aarhus Kommune

I løbet af perioden 2013-2018 vil Fonden Aarhus 2017 beskæftige i alt 150 årsværk – et gennemsnit på 25 årsværk pr. år – hvoraf halvdelen vil være udlånt fra Aarhus Kommune (50 årsværk), Region Midtjylland (18 årsværk) og de øvrige kommuner (7 årsværk).

"Jeg har altid godt kunnet lide nye udfordringer, og da muligheden for at blive en del af Fonden Aarhus 2017 via netværksmodellen viste sig, slog jeg til med det samme. At arbejde hos Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 er en unik mulighed for at være med i en 'once-in-a-lifetime'-event, og jeg betragter det midlertidige udlån som en slags uddannelse, hvor jeg opnår kompetencer i at udvikle og gennemføre store kulturevents – kompetencer, jeg tager med mig tilbage til Aarhus Kommune"

Helle Erenbjerg, udlånt fra Aarhus Kommune til Fonden Aarhus 2017

Dette er et vigtigt varigt spor efter Aarhus 2017, da de kompetencer, der er opnået ved at gennemføre et stort kulturprojekt, fastholdes og bringes i spil, når de udlånte medarbejderne vender tilbage til deres respektive stillinger.

Et andet varigt spor efter Aarhus 2017 er de ca. 40 praktikanter, der har opnået erfaring og netværk ved at arbejde i Aarhus 2017-sekretariatet.

"Mit praktikophold hos Aarhus 2017 giver mig mulighed for at udbygge mine evner og tilegne mig nye kompetencer gennem et stort projekt. Praktikopholdet har givet mig et bredere perspektiv på EU's kulturpolitik og dens direkte og indirekte effekter. Jeg er en del af et stærkt team, hvilket fylder mig med stolthed og selvtillid"

Elisa Boutteaud, fransk praktikant i efteråret 2016

Aarhus 2017's praktikprogram giver studerende fra Danmark og Europa lejlighed til at få praktisk erfaring. Ved at engagere unge mennesker i implementeringen af Kulturhovedstadsprojektet opnår de kompetencer og bliver ambassadører for Europæisk Kulturhovedstad samt byen og regionen som et attraktivt sted at bo og arbejde.

For så vidt angår de ikke-udlånte medarbejdere i sekretariatet, er afgørende kompetencer blevet tiltrukket og udviklet yderligere inden for Aarhus 2017-organisationen, både i forhold til fundraising, kommunikation, projektledelse, strategisk planlægning og dokumentation samt professionel gennemførelse af et stort kulturprojekt. I en politisk kontekst, med færre offentlige midler til kulturområdet, bliver kompetencer inden for fundraising vigtigere og får blivende værdi for kultursektoren i regionen.

"Internationale kompetencer er blevet tiltrukket og udviklet på tværs af regionen igennem de mange internationale forbindelser, der er skabt i løbet af Kulturhovedstads-projektet, og det er et vigtigt varigt spor efter Aarhus 2017"

Anders Byriel, direktør, Kvadrat og medlem af Aarhus 2017-bestyrelsen

Styrket internationalt engagement

Styrket internationalt engagement er et gennemgående træk ved alle aktiviteter, og erfaringen viser, at Kulturhovedstadsprojektet er en fremragende mulighed for at forny og forøge byers internationale profil. Aarhus 2017 giver mulighed for at placere Aarhus, Region Midtjylland og Danmark solidt på Europakortet samt at lære af andre byer, regioner og lande. Aarhus 2017 har engageret sig – og vil fortsætte med at gøre det – i en række internationale aktiviteter, for at udveksle ideer og lære af andre kulturer. Det tilfører nye tanker og perspektiver og udgør et vigtigt varigt spor.

Aarhus 2017 har udviklet regionens internationale netværk betydeligt. Et afgørende varigt spor ligger i netværket af tidligere, nuværende og kommende Europæiske Kulturhovedstæder, der samarbejder om en Creative Europe-ansøgning til at styrke kommunikationen og vidensdelingen til gavn for fremtidige store kulturprojekter. Netværket vil udvikle et "levende bibliotek" og en værktøjskasse til kapacitetsopbygning baseret på medlemmernes omfattende erfaringer, som stilles til rådighed for alle interesserede parter.

"Kulturhovedstads-konceptet er en fremragende mulighed for at forny byer, skærpe den internationale profil, udvikle kulturlivet og fremme turismen"

Tibor Navracsics, Kommissær for uddannelse, kultur, unge og sport, Europa-Kommissionen

Aarhus 2017 samarbejder med en lang række udenlandske ambassader i Danmark, der er involveret i kulturprogrammet og kommunikationen heraf.

"Aarhus 2017 giver os en unik mulighed for at engagere os i Danmark udenfor hovedstadsområdet. Vores engagement i det kulturelle program har udbygget vores netværk, idet vi har etableret nye forbindelser, og vi glæder os til at udvikle disse relationer i de kommende år"

Henk Swarttouw, Hollands ambassadør i Danmark

Aarhus 2017 arbejder også tæt sammen med flere danske ambassader i udlandet om at markedsføre Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017, hvorved de diplomatiske bånd i regionen styrkes.

"Aarhus 2017 er og har været en meget stor hjælp i forhold til at styrke de diplomatiske forbindelser mellem Danmark og Japan, da året falder sammen med fejringen af de diplomatiske bånd landene imellem. Kultur har altid været en afgørende del af samarbejdet mellem Japan og Danmark. Aarhus 2017 tilfører troværdighed til de diplomatiske bånd og udgør et betydeligt varigt spor i Danmarks udenrigspolitik"

Freddy Svane, Danmarks ambassadør i Japan

God ledelse og forretningsplanlægning samt ansvarlig økonomistyring

En række tidligere store kulturprojekter har oplevet udfordringer med planlægning og økonomistyring, hvilket har givet offentligheden et indtryk af, at store kulturprojekter ofte resulterer i organisatorisk ugenomsigtighed og økonomisk underskud. Aarhus 2017 har udøvet god ledelse i håndteringen af offentlige anliggender, udvist åbenhed og forvaltet de offentlige ressourcer ansvarligt samt serviceret Aarhus 2017-bestyrelsen effektivt og tilfredsstillende.

Aarhus 2017 har udført god forretningsplanlægning i form af Aarhus 2017's Strategiske Forretningsplan' (http://www.aarhus2017.dk/media/3289/aarhus_2017_strategic_business_plan_uk.pdf) og den strategiske tilgang til forretningsområder som internationalt engagement og interessent-, risiko- og eventstyring, hvilket har sikret effektiv koordinering og kommunikation med relevante interessenter. 11 KPI'er har sikret fokus på at skabe effekter indenfor kultur, image/identitet, økonomi, det sociale område, det organisatoriske/politiske samt administration/finansiering. Implementeringen af målene er blevet understøttet af detaljerede handlingsplaner, der løbende har holdt bestyrelsen opdateret om projektets fremskridt.

"Panelet glæder sig meget over, hvordan Aarhus har udviklet sig under forberedelsen til året som Europæisk Kulturhovedstad ... Den strategiske forretningsplan er et rigtig godt dokument og et eksempel til efterfølgelse"

EU's Rådgivnings- og Monitoreringspanel, Bruxelles, april 2016

Aarhus 2017 efterlader desuden et varigt spor i form af ansvarsfuld økonomistyring, der kan bruges som benchmark og inspiration for andre store kulturprojekter. Klare og ansvarlige procedurer og modeller for økonomistyring er udviklet til at informere kerneinteressenter, hvilket har sikret realistiske budgetter, revisioner uden anmærkninger og en god likviditet gennem projektet.

"Vi forventer, at Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 vil blive den gode historie om et stort kulturevent, der blev leveret til tiden og inden for budgettet, og at erfaringerne kommer fremtidige projekter til gavn"

Ole Winther, kontorchef, Slots- og Kulturstyrelsen

Systematisk dokumentation og nye evalueringsmetoder

Med henblik på at skabe læring af implementeringen af Kulturhovedstadsprojektet samt at dele viden med interessenter, indsamler Aarhus 2017 systematisk information og samarbejder med analysebureauer og forskere om at dokumentere effekterne af Europæisk Kulturhovedstad baseret på erfaringerne fra tidligere Kulturhovedstæder.

Aarhus 2017 monitorerer systematisk aktiviteterne på tværs af områder og indsamler data for at måle resultaterne i forhold til de fastsatte mål – KPI'erne i den strategiske forretningsplan og PI'erne for den daglige drift. Dataen samt de bagvedliggende metoder resulterer i en viden, der kan bruges til dokumentation og forskningsformål, idet informationerne vil blive gjort tilgængelige for det størst mulige publikum.

"Det at dokumentere effekten og værdien af at investere i kultur er en slags "survival kit" til fremtiden"

Erlend Høyersten, direktør, ARoS

Kultur som driver for vækst og udvikling vil generere et afkast i bred forstand for alle interessenter. Sammen med analyseeksperter arbejder vi på at dokumentere dette afkast og gøre det sammenligneligt med andre store kulturprojekter i Danmark og internationalt. Værdien af medieomtale af Aarhus 2017 vil ligeledes blive dokumenteret til gavn for fremtidige overvejelser omkring engagement i store kulturprojekter.

"Den økonomiske betydning af kultur bør dokumenteres, så kulturens værdi kan tydeliggøres"

Ole Winther, kontorchef, Slots- og Kulturstyrelsen

rethinkIMFACTS er et partnerskab mellem Aarhus Universitet, Aarhus 2017, Aarhus Kommune og Region Midtjylland om evalueringen af Aarhus 2017. Det er en formativ evaluering, der bygger på eksisterende forskning i europæiske kulturhovedstæder og kulturdrevet udvikling, og inkluderer effekter i forhold til både kultur, image/identitet, socialt, økonomi samt organisatorisk/politisk. Det er endvidere ambitionen, at udvikle nye indikatorer og metoder til evaluering af store kulturprojekter, så der bygges bro mellem hullerne i den eksisterende forskning. Et andet resultat af rethinkIMFACTS-partnerskabet er øget samarbejde mellem forskere og praktikere. Endelig udgør involveringen af op mod 500 studerende i "Aarhus 2017 Academy" via kurser og akademiske opgaver et varigt spor i form af viden om ledelse af store kulturprojekter.

"For at forstå, motivere og udbygge meningsfulde varige spor i forbindelse med events, er det afgørende at stille spørgsmål ved processer og resultater – og det i et holistisk perspektiv. Aarhus 2017 drager nytte af læringen fra tidligere evalueringer af europæiske kulturhovedstæder ved at udvikle et flerdimensionelt forskningsprogram, der kan indfange de mange indbyrdes forbundne effekter, fordi det går på tværs af økonomiske, sociale, kulturelle, politiske og miljømæssige skel"

Beatriz Garcia, forskningsleder, Liverpool Universitet

FOTO: JOEL CHESTER FILDES

Programspor

Afgørende varige spor

- Kompetenceudvikling i projekter og institutioner
- Permanente kunstinstallationer og fortsættelse af projekter
- Øget samarbejde og nye partnerskaber på regionalt, nationalt og internationalt niveau
- Afprøvning af nye forretningsmodeller
- Positive sociale effekter via borgerengagement
- Strategisk tilgang til store events
- Varige spor i erindringen

Kompetenceudvikling i projekter og institutioner

”Soft City” er lærings- og kompetenceudviklingsprogrammet for Aarhus 2017, hvor vi engagerer kunstnere, kultur- og uddannelsesinstitutioner, kommuner og lokalsamfund i projekter, der udvikler viden, netværk og know-how i den kulturelle og kreative sektor med henblik på at skabe projekter af høj kvalitet i 2017 og opnå langtidseffekter efter 2017. 40% af projekterne i Aarhus 2017-programmet har direkte til formål at udvikle færdigheder og kompetencer hos kulturinstitutionerne, de kulturelle iværksættere og kunstnerne i regionen.

Aarhus 2017's kulturprogram har særlig fokus på læring og kompetenceudvikling samt udveksling og netværksdannelse med henblik på at forme vores fremtidige kulturværdier. Den decentrale programmodel, hvor 80% af projekterne udføres af vores eksterne partnere, sikrer lokal forankring og betyder desuden, at vores mål om at øge det kulturelle ambitionsniveau vil leve videre længe efter 2017. Ved at indgå i nye, anderledes og større projekter og forestillinger i samarbejde med partnere fra andre sektorer og lande får projekterne mulighed for at afprøve nye måder at arbejde på og for at engagere nye målgrupper, samtidig med at der udvikles nye kompetencer og relationer.

”Aarhus 2017 er en katalysator for udvikling og kapacitetsopbygning, og ”Let's Rethink” mindsettet har været et positivt spark bagi”

Trine Holm Thomsen, direktør, Aarhus Teater

Aarhus 2017 har sat særlig fokus på mindre projekter udviklet af unge og støttet 50 projekter udført af fremtidens kunstneriske ledere under 35 år med begrænset erfaring med kulturprojekter. Desuden har Aarhus 2017 skabt OFF TRACK-programmet for at støtte vækstlaget, ligesom der samarbejdes med 8 operatører om at danne netværk blandt spirende talenter i Region Midtjylland gennem mikropuljer. Operatørerne rådgiver og vejleder, hvilket kombineret med mindre bureaukrati, har været udbytterigt for at realisere mindre projekter med et stort potentiale samt uddanne fremtidens projektmagere.

"Det er virkelig vigtigt, at Aarhus 2017 bidrager til det tværgående græsrodsengagement, som ofte overses, og OFF TRACK-programmet er et vigtigt redskab til at engagere unge og nye mennesker i kulturlivet"
Rikke Øxner, direktør, Festugen

Region Midtjyllands projekt "Genvej til Europa", der er gennemført i samarbejde med Aarhus 2017, har understøttet kompetenceudviklingen og den internationale dimension i kulturprojekter ved at tilbyde rådgivning om europæiske partnerskaber og fundraisingmuligheder. Initiativet har identificeret projekter i Aarhus 2017-programmet med relevans i forhold til at søge EU-midler og leveret sparring omkring partnere og processer, hvilket har resulteret i 10 succesfulde ansøgninger og kompetenceudvikling i forhold til fremtidig EU-fundraising.

"Jeg har arbejdet med fundraising i mange år, men i forbindelse med EU-ansøgningen skulle jeg starte helt forfra. Det er vigtigt at forstå, hvordan man kommunikerer på tværs af kulturer. Her var "Genvej til Europa" en stor hjælp"
Sara Jørgensen, Herning Bibliotekerne

"Aarhus 2017 var den anledning, der gjorde det muligt for os at lave "Genvej til Europa" sammen med Region Midtjylland. Efter to år kan vi se, at initiativet har skabt en enorm bevidsthed om Europa og et internationalt mind-set blandt kulturinteressenter i Region Midtjylland. Dette er afgørende fremadrettet, også når Aarhus 2017 er afsluttet"
Lars Holte Nielsen, direktør, Region Midtjyllands EU-kontor i Bruxelles

Permanente kunstinstallationer og fortsættelse af projekter

Aarhus 2017 har styrket udbudet af Aarhus og regionens rige kulturliv, ved at give en økonomisk saltvandsindsprøjtning og et overordnet narrativ, der samler og kombinerer kulturaktiviteterne samt muliggør nye partnerskaber. Projektejere har benyttet timingen og tilgangen i kulturhovedstadsprojektet, til at udvikle nye projekter, forestillinger og installationer af høj kvalitet og i samarbejde med hinanden.

"Aarhus rider på en "kulturel bølge", som forstærkes af Aarhus 2017, som leder til øget publikumstilslutning og afprøvning af nye koncepter"
Kristian Rahbek Knudsen, Musikchef, Aarhus Symfoniorkester

80% af Aarhus 2017-programmet er udviklet i partnerskab med kulturinstitutioner og projektejere. Herved sikres varige spor efter 2017, hvor der kan arbejdes videre med relevante projekter inden for de eksisterende strukturer.

En række permanente installationer, f.eks. Nathan Coleys lysende værker på tværs af regionen og *My Playground*, legepladsen der rejser mellem 4 af regionens kommuner, vil blive stående i årene efter 2017 og fortsat inspirere borgere og besøgende til at engagere sig og gentænke. Et varigt spor vil også blive sikret gennem permanente projekter, f.eks. den Den Gamle By's nye udstilling, ARoS' Triennale, Aarhus Festuges Arkitekt Biennale, mode-showet *Aarhus Walks on Water* og den internationale børnelitteraturfestival, *Aarhus 39*, udviklet i samarbejde med Hay Festival.

"Aarhus 2017 er en mulighed for at skabe noget nyt, der vil fortsætte efter 2017"
Erlend Høyersten, direktør, ARoS

Øget samarbejde og nye partnerskaber på regionalt, nationalt og internationalt niveau

For at kunne levere et program, der fremhæver Europas kulturelle mangfoldighed og fælles historie, har Aarhus 2017 deltaget i europæiske netværk, skabt forbindelse til andre europæiske kulturhovedstæder og -byer, etableret internationale udvekslingsprogrammer og udviklet europæiske samproduktioner og -projekter. Aarhus 2017 skaber nationalt og internationalt fokus på regionens kunstscene, og kulturinstitutionerne får lejlighed til at skabe nye relationer og kulturelle udvekslinger, der rækker ud i fremtiden, for eksempel med Pariseroperaens ballet, Hay Festival og Manchester International Festival.

"Aarhus 2017 har gjort det lettere at komme fra Aarhus og foreslå samarbejder på internationalt niveau"

Mads Kähler Holst, direktør, Moesgaard Museum

70% af projekterne i Aarhus 2017-programmet omfatter europæiske partnere eller kulturel udveksling inden for Europa.

85% af projekterne arbejder tværs af institutioner, sektorer eller fagligheder. Aarhus 2017 har motiveret og øget samarbejdet på alle niveauer, på tværs af discipliner og kunstarter. Nye partnerskaber mellem kulturinstitutioner er ligeledes et vigtigt varigt spor efter Aarhus 2017.

"Aarhus 2017 har fået Aarhus Teater til at åbne øjnene for de andre institutioner – Aarhus 2017 er en gave for vores samarbejdsrelationer, også efter 2017"

Trine Holm Thomsen, direktør, Aarhus Teater

Projektejerne ser en værdi i, at Aarhus 2017 skaber en fælles ramme, og de har givet udtryk for et stort ønske om at fortsætte samarbejdet om udvikling af indhold og målgrupper.

"Der er brug for en ubureaukratisk platform til at fortsætte samarbejdet mellem kulturinstitutionerne"

Thomas Bloch Ravn, direktør, Den Gamle By

Nye partnerskaber forbinder endvidere Danmark kulturelt, for eksempel samarbejdet mellem Det Kongelige Teater og Moesgaard Museum om den udendørs opførelse af "Røde Orm" - den største forestilling nogensinde uden for hovedstadsområdet.

"Røde Orm er en af de største teaterforestillinger i Europa i 2017. For Det Kongelige Teater er det en fremragende mulighed for at vise, at vi er hele Danmarks teater"

Morten Hesseldahl, teaterchef, Det Kongelige Teater

Afprøvning af nye forretningsmodeller

Aarhus 2017's mindset "Let's Rethink", der handler om at adressere vores udfordringer og finde nye løsninger, har sammen med den økonomiske gearring fra Aarhus 2017, givet mulighed for at teste nye forretningsmodeller blandt projekter og institutioner i programmet. Aarhus 2017 har været en katalysator og en inspiration til at sætte nye mål.

Regionens kreative erhverv har søgt nye måder til at generere, nytænke og udvikle nye forretningsideer og -metoder som en del af Aarhus 2017. Ved at samarbejde med More Creative har Aarhus 2017 stimuleret miljøet omkring digitale kommunikatører, byfornyere, modedesignere og produktskabere, så vi kan leve smartere og bedre i fremtiden. Aarhus 2017 bruger kultur som driver for udvikling, vækst og beskæftigelse, og forretningsudvikling af de kreative industrier er et direkte resultat af Aarhus 2017 og et varigt spor i en styrket sektor med et enormt potentiale. Ved at skabe en overordnet operatør for de kreative erhverv motiveres samarbejde, uhensigtsmæssige opdelinger udviskes, og nye inspirationer og kompetencer udvikles på tværs af virksomhedsklyngerne. Definitioner og dokumentation er afgørende for den fortsatte udvikling af de kreative erhverv, og national markedsføring af de internationale ideer om "den kreative økonomi" er også et varigt spor efter Aarhus 2017.

"De kreative erhverv udgør en kernesten i Region Midtjylland. Industrier såsom mode, arkitektur, design, film, spil og animation sætter regionen og Aarhus på landkortet. Aarhus 2017 var en afgørende faktor for yderligere udvikling og boost af disse industrier og til at skabe et stærkt samarbejde mellem de kreative erhverv samt med andre offentlige og private sektorer. Aarhus 2017's fokus på at bygge bro mellem kultur og erhverv har gjort dette muligt"

Anna Porse Nielsen, på vegne af More Creative

Positive sociale effekter via borgerengagement

Kultur engagerer borgerne på mange måder; ved at lytte til musik, gennem sport, se en film eller synge en sang. At investere i kultur er nødvendigt, da det er en investering i borgernes velfærd og livskvalitet. Kultur bringer os sammen, får os til at kommunikere og dele oplevelser – kultur gør os glade og sunde.

Et varigt spor efter Aarhus 2017 er inddragelsen af borgerne i debatten om "det gode liv", og hvordan kultur kan bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer. Når vi for eksempel taler om bæredygtighed, mener vi både i forhold til miljøet og samfundet, og vi bygger videre på vores inkluderende proces og inddragelse af borgerne i gentænkning af de udfordringer, vi står over for. 2017 vil ændre vores opfattelse af kulturens rolle for livskvalitet. I Danmark er arkitektur eksempelvis andet og mere end bare en bygning; den bidrager til et godt miljø ved at skabe rammerne for at bo, arbejde og tænke. Kultur kan bryde vaner og fjerne forhindringer for engagement, hvilket eksempelvis kommer til udtryk i den internationale festival *EUTOPIA 2017* i Gellerup, der sætter fokus på mangfoldigheden i den europæiske kultur, som driver for positiv udvikling. Også Aarhus Kommunes nye strategi om at gøre Aarhus til Danmarks første demensvenlige by ved at drage fordel af de stærke internationale forbindelser inden for demens i Liverpool og Edinburgh, matcher Aarhus 2017's dagsorden om at knytte kultur og sundhed sammen.

"Vores motivation for at støtte Aarhus 2017 er at styrke vores image, når det kommer til at udnytte naturens ressourcer bedst muligt, øge livskvaliteten og skabe bæredygtig økonomisk vækst"

Jesper Daugaard, Senior Vice President, Kamstrup

Strategisk tilgang til store events

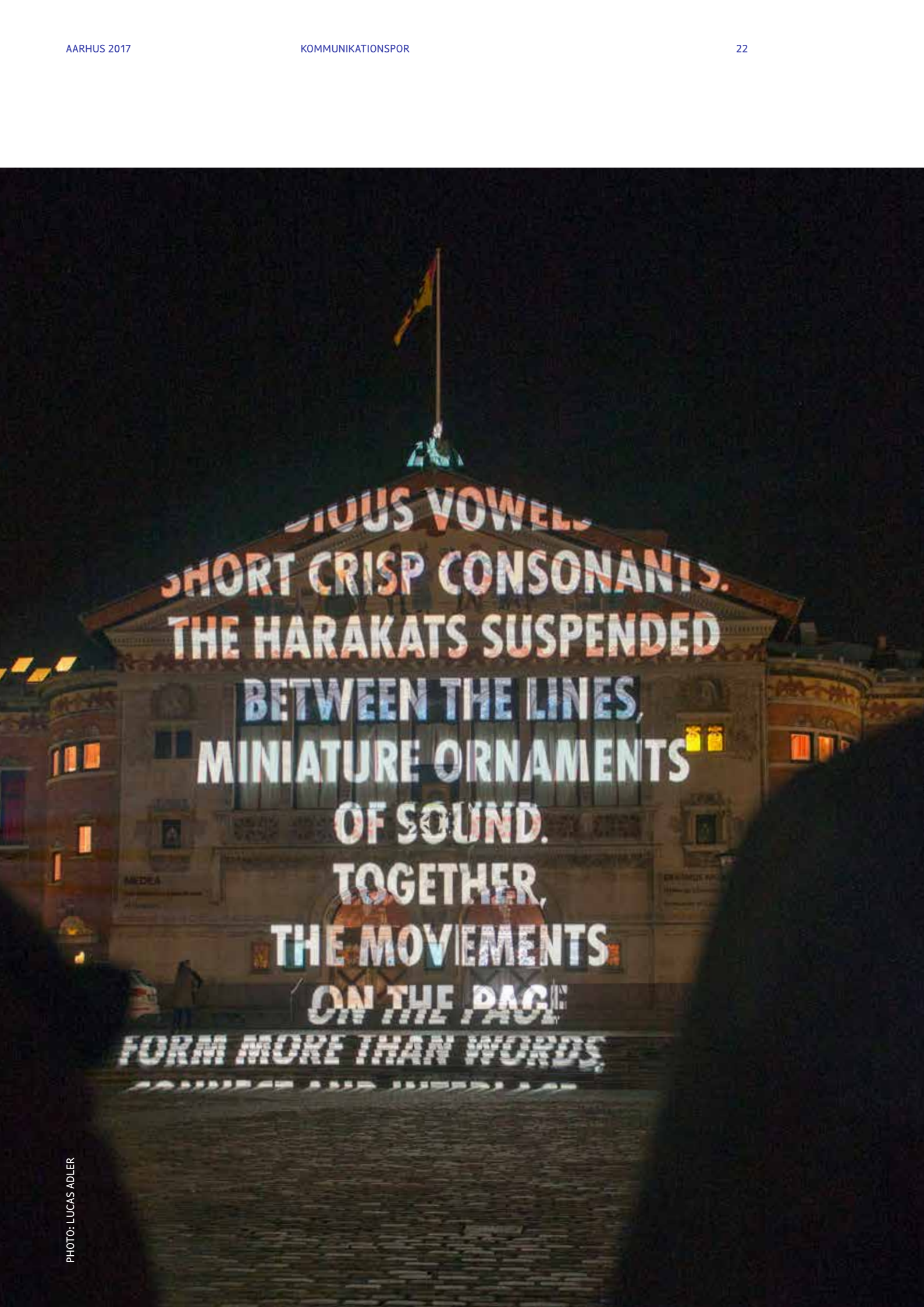
Aarhus og regionen danner ramme om mange forskellige kulturbegivenheder, hvor Aarhus 2017 giver en samlende fortælling og bidrager med fælles markedsføring og fælles medie- og turismeindsatser. Ved at gennemføre et 1 år langt, ambitiøst og bredt kulturprogram sikres et varigt spor i form af kapacitet indenfor planlægning og øget koordination mellem myndigheder, f.eks. byen, politiet og brandvæsenet, hvilket kan bruges ved fremtidige indsatser. Desuden har en række projekter som specifikt mål at øge koordinationen og opbygge kompetencer til mere strategiske tilgange fremover, f.eks. Horsens Kommunes *Ticket to the Future*-projekt, der samler 16 eksisterende festivaler under én paraply.

Varige spor i erindringen

Aarhus 2017's kulturprogram er en invitation til at deltage og opleve noget ekstraordinært, noget nyt og noget uventet. Der er aktiviteter for alle i programmet, der spænder fra traditionel kultur til finkultur, fra det episke til det intime, fra det lokale til det globale, fra mad over sport til politik. Der er gratis adgang til mere end halvdelen af de 450 events i 2017, og det er vores ambition, at 20% af regionens borgere deltager i programmet, herunder 60.000 deltagere i gennemsnit ved de 4 MEGA-events og 15.000 ved de 12 fuldmåne-events. Det vil efterlade et varigt spor i form af minder hos hundredetusindvis af borgere og besøgende, der vil vare længe efter 2018.

"Varige spor i form af politiske og økonomiske effekter er vigtigt, men lad os også huske på, at det handler om fejring og glæde – det kan være et betydeligt varigt spor, om end det kan være lidt vanskeligt at måle. Hvis man ser på de olympiske lege i London i 2012, ser man tydeligt, hvor stærke og håndgribelige de fælles minder og stoltheden er. Minder og stolthed giver selvtillid hos folk og de byer, de lever i, og mennesker og byer med selvtillid kan opnå alt det de ønsker"

Martin Green, administrerende direktør for Hull UK City of Culture 2017 og tidligere Head of Ceremonies, London 2012

IOUS VOWELS
SHORT CRISP CONSONANTS.
THE HARAKATS SUSPENDED
BETWEEN THE LINES,
MINIATURE ORNAMENTS
OF SOUND.
TOGETHER,
THE MOVEMENTS
ON THE PAGE
FORM MORE THAN WORDS.

Kommunikationspor

Afgørende varige spor

- Styrket international synlighed og profilering af Aarhus og regionen
- Bredt socialt engagement i kulturevents, bl.a. gennem frivilligprogrammet
- Nye publikummer til kulturevents
- Kulturturismestrategi og nye turismeværktøjer
- Nye kommunikationsnetværk og partnerskaber

"Aarhus 2017 er en fantastisk mulighed for international branding af regionen"

Mie Krog, direktør, Vimavima og medlem af Aarhus 2017's Partnerskabsråd

Styrket international synlighed og profil for Aarhus og regionen

Effektiv kommunikation et afgørende element af Aarhus 2017. Vi anvender alle relevante kommunikationskanaler for at styrke profileringen og positioneringen af Aarhus og Region Midtjylland nationalt og internationalt. Med et intensivt marketing- og mediearbejde har Aarhus 2017 brandet byen og regionen i fremtrædende internationale medier som f.eks. Lonely Planet og New York Times, der rangerer Aarhus som en topdestination i Europa (se bilag II). Antallet af internationale rejse- og fritidsjournalister, der besøgte Aarhus, er steget markant, hvilket skaber en platform for international markedsføring af kulturinstitutionerne.

"Aarhus 2017 skaber international opmærksomhed omkring Aarhus, regionen og landet. Medieopmærksomheden og det øgede antal besøgende udgør et kæmpe potentiale for kulturinstitutionerne"

Jan Christensen, administrerende direktør, Musikhuset Aarhus

Aarhus 2017 har desuden styrket Aarhus og regionens image, hvilket gør borgerne stolte og tiltrækker besøgende i 2017 og årene fremover.

Bredt socialt engagement i kulturevents, bl.a. gennem frivilligprogrammet

Aarhus 2017's frivilligprogram inddrager borgerne og skaber ejerskab til kulturhovedstadsåret. Vi har skabt et af de mest ambitiøse frivilligprogrammer i Danmark nogensinde ved at udvikle nye netværk blandt frivillige på tværs af eksisterende organisationer. Det er et afgørende varigt spor efter Aarhus 2017. Frivilligprogrammet er skabt ved at trække på den omfattende erfaring og ekspertise hos partnere i Danmark og udlandet. Ved udgangen af 2017 vil vi have inddraget 500 kernefrivillige og yderligere 3.000 aktive frivillige, der repræsenterer forskellige befolkningsgrupper for så vidt angår geografi, alder, baggrund og erfaringer. Frivillige uddannes til at blive ambassadører for Aarhus 2017, til at byde turister velkommen, fungere som guider, hjælpe til ved kulturevents og meget mere, og vil være en styrke for Europæisk Frivillighovedstad Aarhus 2018 og andre begivenheder i fremtiden.

"Aarhus 2017 bliver mit livs største oplevelse. Stor tak til alle jer uselviske skønne mennesker, der gjorde oplevelsen uforglemmelig! Jeg vil aldrig glemme Aarhus som Europæisk Kulturhovedstad i 2017"

Hanne Calberg, Aarhus 2017-frivillig

“Det er meget vigtigt at fortsætte frivilligprogrammet efter 2017 og bygge videre på den sammenhængskraft, der er skabt mellem borgerne og på tværs af organisationer og byer”

Peer H. Kristensen, direktør, Visit Aarhus

Nye publikummer til kulturevents

Aarhus 2017 har været en enestående mulighed for publikumsudvikling. Ved at gentænke deres produktioner og indgå nye partnerskaber har kulturinstitutionerne skabt forestillinger og udstillinger, der appellerer til og tiltrækker nye målgrupper, hvad angår alder, geografi og profession. I det mere end halvdelen af arrangementerne i Aarhus 2017-programmet har gratis adgang, vil kulturforbrugerne få mulighed for at opleve noget nyt uden at skulle betale for det; ligesom nye kulturbrugere kan afprøve og udfordre deres smag med henblik på at blive betalende publikum i fremtiden. En stor del af Aarhus 2017-programmet er rettet mod børn og unge, eksempelvis børneåbningen på tværs af hele regionen, og hermed lægges grundstenen til en ny generation af kulturforbrugere. Det er målet for Aarhus 2017 at:

- 75% af indbyggerne i regionen har kendskab til, at Aarhus er Europæisk Kulturhovedstad
- 60% af befolkningen i regionen vurderer Aarhus 2017 som en succesfuld begivenhed

“Det er ikke et nulsumsspil; tværtimod tiltrækker vi publikum til hinanden, som tallene allerede har vist. Mediearbejdet i Aarhus 2017 har været et løft for os alle, og den største effekt af Aarhus 2017 vil være et ændret image i kraft af den øgede synlighed i Danmark såvel som i udlandet”

Thomas Bloch Ravn, direktør, Den Gamle By

Kulturturismestrategi og nye turismeværktøjer

Aarhus 2017 vil efterlade et varigt spor i form af et større antal turister til regionen som resultat af den internationale opmærksomhed og synlighed skabt ved hjælp af Kulturhovedstadsprojektet og det fremragende kulturprogram, der vil tiltrække både nationale og internationale besøgende. I et stærkt partnerskab med Visit Denmark, VisitAarhus og andre regionale, nationale og internationale partnere har Aarhus 2017 fra begyndelsen markedsført programmet og regionen med ambitionen om at øge antallet af overnatninger i Aarhus med 33%; i regionen med 12%, og antallet af internationale besøgende med 45% i 2017 sammenlignet med 2013.

“Aarhus 2017 har øget kendskabsgraden, det kulturelle niveau, infrastrukturen, det internationale engagement og turismen. Vi skal fortsat drage nytte af investeringen i Aarhus 2017 og fastholde det nye niveau i årene fremover, ligesom andre kulturhovedstæder med fokus på langtidseffekter har haft succes med at gøre det”

Peer H. Kristensen, direktør, Visit Aarhus

Ved hjælp af marketingkampagner, kommunikationsnetværk, turisme-events og -projekter har Aarhus 2017 skabt en ny tilgang til kulturturisme i tæt samarbejde med partnere, der kan bruges i forbindelse med store kulturevents i fremtiden.

“Marketing er et nødvendigt værktøj i arbejdet med fortsat at øge turismen – med Aarhus 2017 er nye ting blevet muliggjort, bl.a. det ekstraordinære antal krydstogtskibe og konferencer”

Peer H. Kristensen, direktør, Visit Aarhus

En række nye værktøjer på turismeområdet er udviklet i forbindelse med Aarhus 2017 og udgør et varigt spor. Et nyt "Aarhus 2017-kort" har set dagens lys og giver turister adgang til museer og seværdigheder på tværs af regionen. Samtidig gør en ny bookingplatform, "BookAarhus2017", det nemmere at få billetter til forestillinger og booke overnatning i og omkring Aarhus i 2017 og årene fremover.

Nye kommunikationsnetværk og partnerskaber

Aarhus 2017 har arbejdet tæt sammen med kommunerne i regionen om kommunikationen af Kulturhovedstadsprogrammet og de mange projekter og events i regionen. Det efterlader et varigt spor i form af kendskab og vidensinfrastruktur til gavn for det fremtidige samarbejde.

Vi har også indgået nye og spændende partnerskaber med uddannelsesinstitutioner, f.eks. med VEU, der har uddannet servicepersonalet indenfor hotel-, transport- og butikssektorerne med kurser i værtskab i forbindelse med Aarhus 2017. Desuden kan regionen nyde godt af, at Aarhus 2017 har styrket serviceniveauet over for gæster i kraft af partnerskaber med Aarhus og Horsens Taxa og værtskabskurser til taxachaufførerne, som ofte er de første til at byde besøgende velkommen. Nye partnerskaber med nationale turismeorganisationer og medier vil også efterlade et varigt spor i form af samarbejder på tværs af landet.

"Aarhus er blevet en fantastisk by. Det første indtryk, man får som besøgende, er afgørende for, om man vender tilbage. De permanente kunstinstallationer skabt som et resultat af Aarhus 2017 kan bruges i den internationale markedsføring, men nye ting skal udvikles for fortsat at tiltrække turister. Vi står stærkere, når vi samarbejder og fortæller historien sammen, men det er nødvendigt at have nogen, der samler initiativerne og driver indsatserne på turismeområdet"

Jan Olsen, administrerende direktør, Visit Denmark

Partnerskabspor

Afgørende varige spor

- Nye fundraising-modeller
- Øget samarbejde mellem kultur og virksomheder
- Positiv indstilling over sponsorater til store kulturbegivenheder i fremtiden
- International finansiering af kulturprojekter
- Fortsat finansiering af projekter

Nye fundraising-modeller

Da det indledende fundraisingmål på 80 millioner kroner var nået via fonde og virksomheder, blev der sat et nyt ambitiøst mål på først 89, og siden 96 millioner kroner, der vil blive nået takket være de samarbejdsvillige og generøse sponsorer og partnere, som er involveret i Kulturhovedstadsprojektet. Desuden er det målet at generere yderligere 30 millioner kroner i form af serviceydelse.

Aarhus 2017 har udviklet en fleksibel partnermodel, der gør det muligt for vidt forskellige virksomheder at indgå i projektet og programmet. 3 niveauer af engagement – Executive Partner, Business Plus Partner og Business Club – er skræddersyet til virksomhedernes behov og interesser, og en række skalérbare fordele som samproduktion af programmet, netværk på tværs af sektorer, synlighed via marketing samt events og hospitality har resulteret i varige spor i form af succesfuld fundraising.

“Vores motivation for at engagere os i Aarhus 2017 er to meget interessante og kvalificerede projekter, der opfordrer til leg og dans og inviterer alle til at deltage – for derved at styrke den generelle sundhedsdagsorden”
Niels Olsen, projektchef, kultur, Nordea Fonden

“Med vores bidrag i form af juridisk bistand styrker vi Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 og får indsigt i et nye udfordringer, der udvikler vores juridiske kompetencer”
Jacob Fenger, partner, Holst Advokaterne

Øget samarbejde mellem kultur og virksomheder

Aarhus 2017 har faciliteret samarbejder mellem kultur og erhverv og udviklet nye offentlig-private partnerskaber. Virksomhedernes involvering i kulturaktiviteter indebærer ikke bare økonomisk støtte, men også ny inspiration og et langsigtet perspektiv. Et afgørende varigt spor efter Kulturhovedstadsprojektet er samarbejdet mellem kulturinstitutioner og virksomheder, hvor relationerne styrkes via de forskellige Aarhus 2017-projekter og -fora, herunder Partnerskabsrådet. Takket være initiativer som “Ressourcebanken” kan kultursektorens behov matches med virksomhedernes interesser, og ved at bringe nye partnere sammen kompetenceudvikles alle de involverede parter.

“Rammen omkring Europæisk Kulturhovedstad og ‘Let’s Rethink’ mindsettet har skabt tværgående samarbejder, der kan styrke kompetencerne i både den private og offentlige sektor”
Kristian Krämer, sekretariatsleder, Interactive Denmark

Positiv indstilling over for sponsorater til store kulturbegivenheder i fremtiden

Den internationale synlighed genereret med Aarhus 2017, er en driver for vækst, i form af turister, talent og handel til den danske erhvervssektor. Desuden er det kulturelle udbud afgørende for virksomhedernes tiltrækning af ny arbejdskraft. Det ses i Epinions undersøgelse fra marts 2016, hvor Aarhus' rige kulturliv er den væsentligste årsag til, at 80% af respondenterne ser Aarhus som en god by at leve i. Livskvaliteten, herunder kulturlivet, er en afgørende faktor for at få folk til at besøge, studere, bo og arbejde i regionen, og erhvervslivet har således stor interesse i at støtte kulturaktiviteter. Med international markedsføring og omfattende international mediedækning har Aarhus 2017 demonstreret, hvordan investeringer i kultur kan øge synligheden og generere besøgende, kunder og arbejdskraft, og heri ligger et varigt spor i form af positiv indstilling over for private investeringer i lignende begivenheder i fremtiden.

"Erhvervslivet engagerer sig i kultur, og med Aarhus 2017 som en slags kulturel "paraply" skaber vi noget nyt og spændende, der vil brande byen og gøre det attraktivt at bo og arbejde i samt besøge Aarhus og regionen"

Terje Vammen, direktør og partner, Epinion

Titlen som Europæisk Kulturhovedstad har sikret Aarhus en række internationale investeringer, eksempelvis Standard Life Investment, der har købt Europahuset i udviklingsøjemed, og Nordic Choice Hotels, der planlægger et nyt luksushotel i Aarhus. Begge nævner Kulturhovedstadsprojektet som en afgørende faktor for investeringen.

International finansiering af kulturprojekter

Aarhus 2017 vil efterlade et varigt spor i form af international finansiering af kulturprojekter. Ud over EU-midler genereret via Melina Mercouri-prisen og en række andre EU-programmer har British Council re-engageret sig i Skandinavien ved at investere GBP 100.000 i 2 højtprofilerede projekter, *Anohni - artist in residence* og *We Made Ourselves Over* med teatergruppen Blast Theory. Den schweiziske fond Pro Helvetia har bidraget med CHF 50.000 til den schweiziske komponist Andres Bosshards lydprojekt *SonicArk*. En række ambassader har engageret sig i Aarhus 2017-programmet, og en række projekter støttes af EU Japan Fest Japan-Komiteen.

Fortsat finansiering af projekter

Aarhus 2017 har faciliteret nye partnerskaber på tværs af sektorer og inddraget virksomheder i udviklingen af projekter, der ændrer vores måde at agere og tænke på til gavn for alle, der arbejder eller bor i Aarhus og Region Midtjylland. Ved at involvere virksomheder i skabelsen af et ambitiøst kulturprogram har de opbygget netværk, fået brandingmuligheder og fordele til ansatte og kunder. Aarhus 2017 efterlader et varigt spor i form af fortsat erhvervslivsinvolvering i kulturprojekter. For eksempel forventes Arlas engagement i Aarhus 2017-programmet at få en vedvarende effekt på en ny generation af sundere borgere.

"I Arla arbejder vi for at give unge bedre madvaner – for at gøre dem i stand til at leve et sundere og mere bæredygtigt liv når de bliver ældre. Vores engagement og partnerskab med Aarhus 2017 er et vigtigt led i at nå ud til mange tusinde skolebørn og hjælpe dem med at gentænke deres egne madvaner"

Jakob Bernhard Knudsen, direktør, Arla Danmark

"Aarhus 2017 efterlader et varigt spor i styrket tværgående samarbejde – det er vigtigt at bevare de bånd, der er skabt med kulturinstitutioner, frivillige og foreninger samt sikre bæredygtighed i projekterne i udviklingen af stærke og realistiske økonomiske strategier"

Niels Olsen, projektchef, kultur, Nordea Fonden

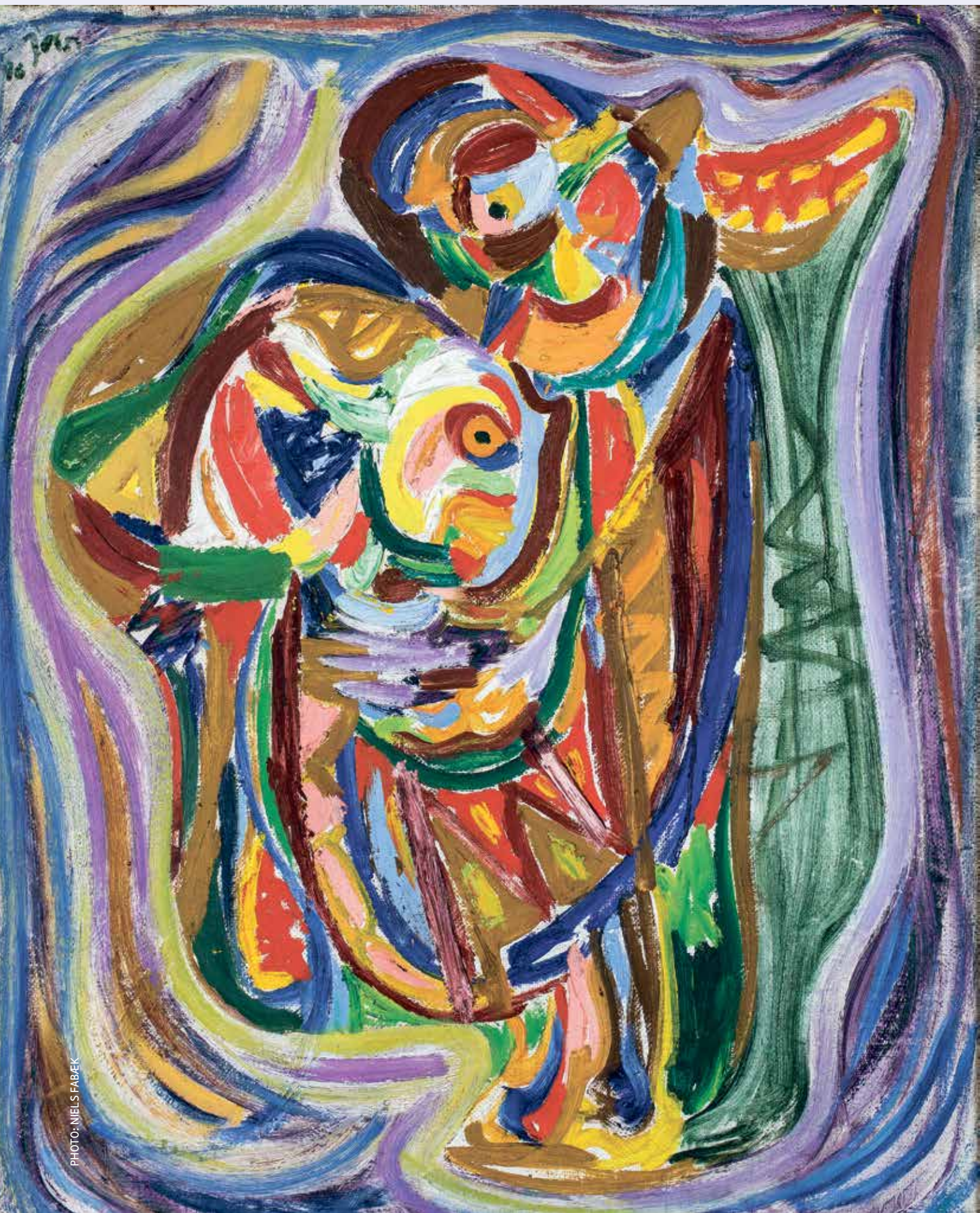
"Aarhus 2017 og "Let's Rethink" mindsettet er en fantastisk mulighed for at gøre noget for byen og regionen og en unik chance for at få sat byen og regionen på Europakortet. Vi støtter frivilligprogrammet som led i vores strategi, og vi planlægger at engagere os i et fortsat samarbejde med offentlige myndigheder, virksomheder og frivilligorganisationer fra forskellige sektorer for at lære af erfaringerne fra Aarhus 2017's frivilligprogram og skabe nogle værktøjer, som andre kan drage nytte af, for det er vigtigere end nogensinde at frivillige påtager sig samfundsmæssige opgaver"

Anne Marie Skov, direktør, Tuborgfondet

Aarhus 2027

Som et resultat af grundig planlægning og et stort engagement fra vores interessenter er det vores mål for de kommende år, at Aarhus 2017 bliver husket som en katalysator for forandring, der frigør det kreative potentiale og sikrer en vedvarende udvikling af kultursektoren i Aarhus, Region Midtjylland og Danmark. Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 er den vigtigste kulturbegivenhed i Danmark i årtier, og vi har i tæt samarbejde med borgere, projektere, politikere og partnere adresseret vigtige sociale, miljømæssige, etiske og politiske problemstillinger og styrket den socioøkonomiske udvikling. Vi har skærpet den internationale profil og positionering af Aarhus, regionen og Danmark, skabt sammenhængskraft på tværs af institutioner, sektorer, fagligheder og geografi samt styrket borgernes deltagelse i kulturlivet.

BILAG I

Udvikling af varige spor

Input fra interessenter

Konsultationsprocessen har fundet sted i perioden maj 2016 til januar 2017 og omfattet møder, interviews og workshops med flere end 100 kerneinteressenter. Dette inkluderer herunder offentlige myndigheder på kommunalt, regionalt, nationalt og internationalt niveau; sponsorer, fonde og erhvervspartnerne; strategiske partnere; tidligere, nutidige og kommende europæiske kulturhovedstæder; Aarhus 2017's medarbejdere og rådgivende organer; internationale eksperter; lokale og nationale turismeaktører; projekter af forskellig størrelse og på tværs af kunstformer og geografi samt de kreative erhverv. *Vores Varige Spor: En Ny Begyndelse* blev godkendt af Aarhus 2017-bestyrelsen den 25. november 2016.

Analyse af tidligere Europæiske Kulturhovedstæder

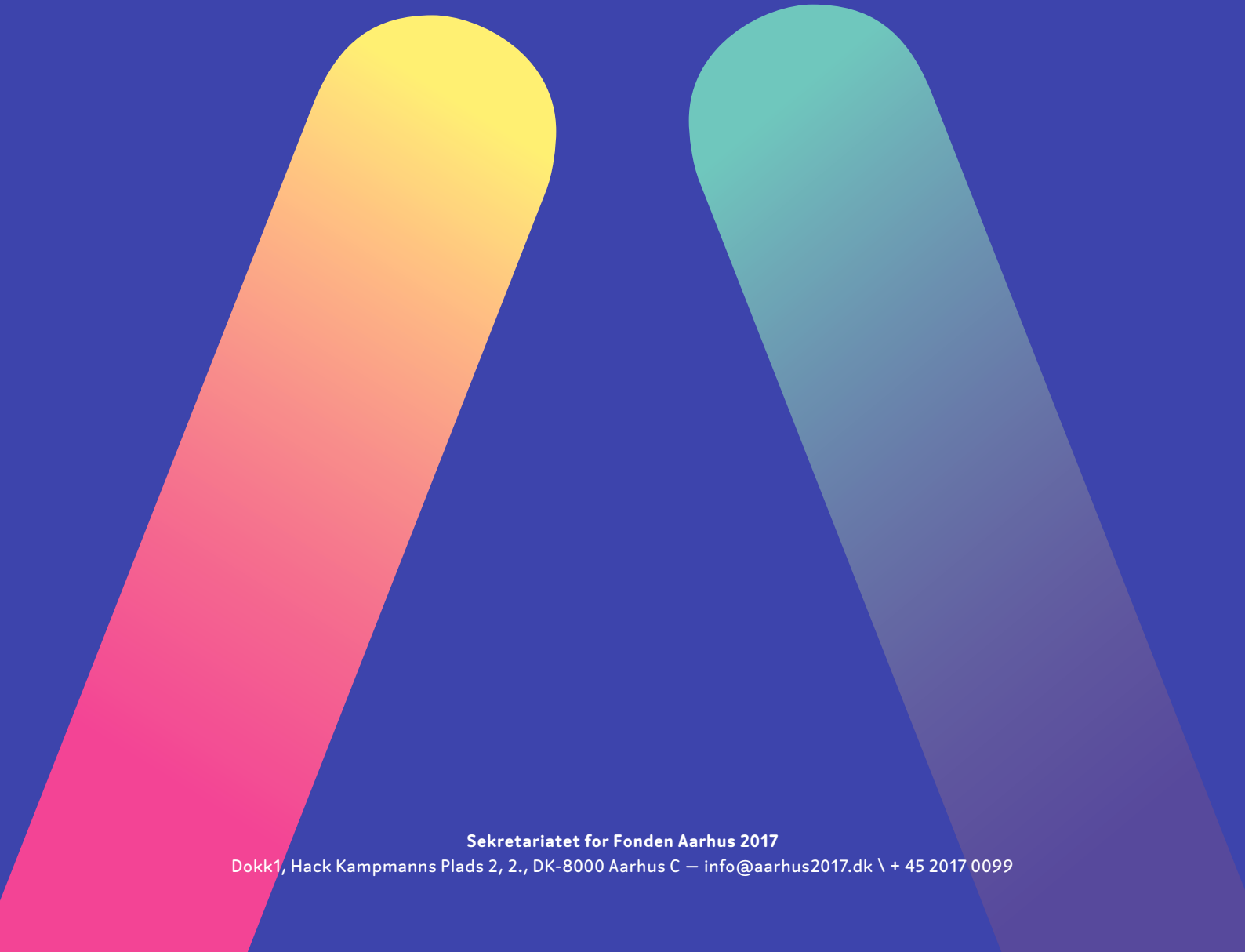
Med henblik på at skabe de bedste forudsætninger for varige spor efter Aarhus 2017 har vi foretaget analyser af en række tidligere, succesfulde Kulturhovedstæder. Analysen har omfattet Glasgow 1990, Lille 2004, Liverpool 2008, Marseille 2013 og Aarhus 2017, der er blevet vurderet på følgende parametre: Kontekst, lokal forankring, langsigtet planlægning, politisk uafhængighed og kunstnerisk autonomi, klare mål, program, kommunikation og markedsføring, finansiering, politisk opbakning, økonomi og turisme, image, infrastruktur og bæredygtighed, kulturliv, tilgængelighed og deltagelse samt administration og organisering.

Bilag II

Udvalgte internationale medieomtaler og blogs

Dato	Medie	Titel
22 Januar 2017	ARD	"Let's rethink" – Die dänische Stadt Aarhus eröffnet ihr KulturhauptstadtjahrZDF
20 Januar 2017	Deutsche Welle	Aussichtsreich: Die Kulturhauptstadt Aarhus
24 Januar 2017	Parismatch.com	Margrethe II a lancé "Aarhus capitale européenne de la culture 2017"
10 Januar 2017	La Repubblica	Da Aarhus a Copenhagen, il 2017 in Danimarca
18 November	New York Times	At a Danish Street Market, Flaeskesteg and Tacos
4 Februar	The Guardian	Aarhus, Denmark: what to see, plus the best restaurants, bars and hotels
Februar/Marts	National Geographic	Smart Cities, Aarhus, Denmark
27 Januar	The Huffington Post	Ten Things to Experience in Europe's Capital of Culture 2017
09 Januar 2017	NZ News	Danish City takes stage as culture capital
08 Januar 2017	Newsweek	How Europe's Two Capitals of Culture Will Celebrate the Arts in 2017
07 Januar 2017	The Guardian	Where to go on holiday in 2017: the hot list
07 Januar 2017	Oman Observer	Aarhus takes centre stage as cultural capital
05 Januar 2017	Momondo	The best European city breaks for 2017
04 Januar 2017	Condé Nast Traveller	Why you should go to Aarhus in 2017
31 December 2016	tagesschau.de	Kulturhauptstadt 2017: Aarhus will "Altes neu denken"
30 December 2016	Vogue	The 10 Hottest Travel Destinations of 2017
29 December 2016	El Pais	10 ciudades para celebrar 2017
27 December 2016	Berlin.de	Aarhus Kulturhauptstadt 2017: Wikinger und nordische Küche
27 December 2016	Travelbook.de	Aarhus – was die Kulturhauptstadt 2017 zu bieten hat
26 December 2016	The Independent	Where to travel in 2017: The cities and countries you need to see
21 December 2016	The Independent	Forget Copenhagen, Aarhus is Denmark's new capital of cool
12 December 2016	The Independent	12 trips everyone should take in Europe in 2017
06 December 2016	National Geographic	Best Winter Trips 2017: Aarhus, Denmark: For Lovers of Art and Culture
31 Oktober 2016	Forbes	The 20 Best Things to Do in Aarhus, Denmark, the 2017 European Capital of Culture
07 Januar 2016	The New York Times	52 Places to Go in 2016
06 Juni 2016	Lonely Planet	Best in Europe: The European destinations you need to see in 2016
12 Oktober 2016	Lonely Planet	A flavor of the world's tastiest destinations
05 April 2016	The Guardian	Aarhus, Denmark: a northern star

Dato	Medie	Titel
29 Oktober 2016	MSN.com	Everything you need to know about Europe's Capital of Culture for 2017
20 Marts 2016	Vogue	How to Do Spring Break Like a Grown-Up: 5 Incredible Destination
17 April 2016	Travel and Leisure	Move over, Copenhagen: In Denmark, It's All About Aarhus
Oktober 2015	Monocle Magazine	DOCK STAR – Aarhus
06 Maj 2016	The Independent	Jutland's battle for cultural cachet
25 Marts 2016	Daily Mail	Oh happy Danes! Denmark is a famously contented country
13 Oktober 2016	China Economic Net	Denmark's second largest city unveils programs as European cultural capital in 2017
11 Juli 2016	The Art News Paper	New triennial in Aarhus to include outdoor art along four kilometre-coastline
27 April 2016	Travel Daily News	Cultural capital Aarhus 2017 says hello to London
30 Juni 2016	Evening Standard	10 reasons why you should visit Aarhus in Denmark in 2016
23 August 2016	Budgettraveller	40 pictures that will make you want to visit Aarhus
09 Juni 2016	The Local	Why Aarhus is worthy of all of the hype
03 Maj 2016	Scandinavia on my Mind	Shiny happy people
04 Juni 2016	Bournemouth Echo	Travel: Food, art and culture, why Aarhus is not to be missed
22 Juni 2016	Passenger 6A	Aarhus, for those who think twice
26 Oktober 2016	Escape.com	What's new in Europe in 2017
10 Marts 2016	FOCUS Online	Wikinger und nordische Küche: Aarhus wird Kulturhauptstadt
03 Marts 2016	Presseportal.de	Der Countdown für die Kulturhauptstadt Europas Aarhus 2017 beginnt
10 Marts 2016	N-TV.de	Aarhus 2017 stellt ausgewählte Highlights des Kulturhauptstadtjahres vor
26 Maj 2016	Hindustan Times	Kulturhauptstadt 2017: Aarhus will aus Kopenhagens Schatten
11 Marts 2016	Le Monde.fr	Top destinations for a European holiday that ain't Paris, London or Rome
30 September 2016	Le Monde.fr	Les cinq tendances fortes du tourisme pour 2016
23 September 2016	Au Gout d'Emma	Aarhus, un balcon sur la mer
05 Juni 2016	Guida Viaggi.it	Roadtrip au Danmark: Aarhus, capitale culturelle du Jutland
02 Juni 2016	Eventi News 24.it	Aarhus: Capitale Europea della Cultura 2017
08 Juni 2016	Latitudinex Blog.it	Aarhus: Capitale Europea della Cultura 2017 e Regione Europea della Gastronomia 2017
20 Februar 2016	Telemetro	Los 20 lugares del mundo que hay que visitar este 2016
10 November 2016	Hoy Digital	Aarhus nueva capital cultural europea
13 September 2016	TV2 Norge	Derfor blir Aarhus Europas neste kulturhovedstad
10 November 2016	Nye Reiselivsvisa.no	Aarhus-Europas kulturhovedstad neste år
22 Oktober 2016	Urbania Magasin	Guide til gourmet- og kulturbyen Århus
30 Marts 2016	Aftenposten.no	Aarhus: Byen som har alt for barnefamilier
18 Marts 2016	Aftenposten.no	Aarhus er kanskje verdens minste storby

Sekretariatet for Fonden Aarhus 2017

Dokk1, Hack Kampmanns Plads 2, 2., DK-8000 Aarhus C – info@aarhus2017.dk \ + 45 2017 0099